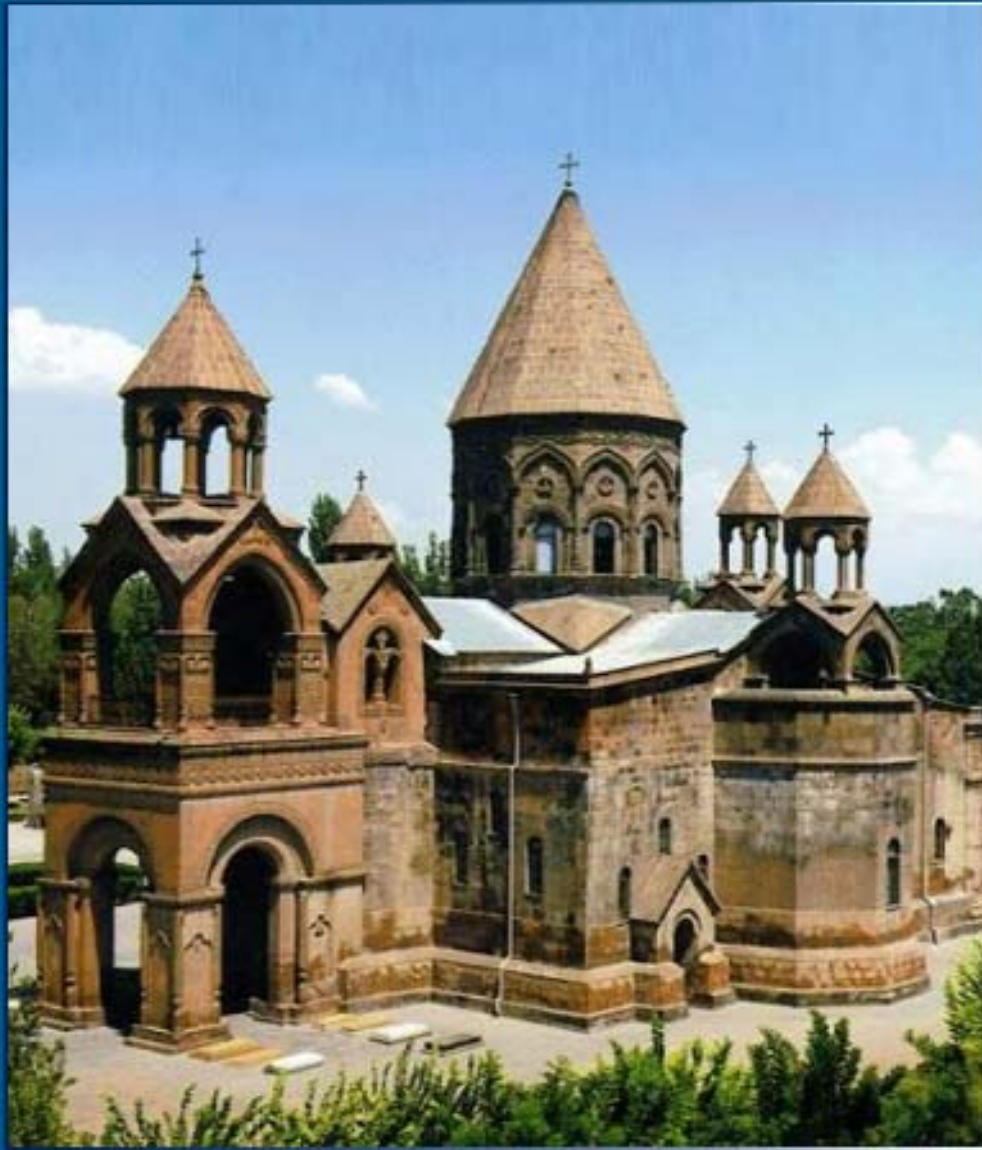

4

ԿԱՐԳ
Հայրապետական
Մաղթանաց եւ ի Տօնի
Ս. Էջմիածնի

Diocesan Liturgical Series

ORDER
of Special Prayer for the
Catholicos and on the Feast of
Holy Etchmiadzin

**By order of
His Eminence Archbishop Khajag Barsamian, Primate**

This publication has been made possible by
The Bishop Zgon Hagopian Fund.

This is a publication of the Diocesan Liturgical Committee:

Abp. Khajag Barsamian, Primate
Rev. Fr. Untzag Nalbandian, Coordinator
V. Rev. Fr. Krikor Maksoudian
V. Rev. Fr. Vahan Hovhanessian
V. Rev. Fr. Simeon Odabashian
V. Rev. Fr. Mamigon Kiledjian
V. Rev. Fr. Daniel Findikyan
Rev. Fr. Zenob Nalbandian
Rev. Fr. Arakel Aljalian
Maestro Khoren Mekanejian
Dn. Rubik Mailian
Dr. Socrates Boyajian

ԿԱՐԳ
Հայրապետական Մաղթանաց
եւ ի տօնի Ս. Էջմիածնի

ORDER
of Special Prayer for the
Catholicos and on
the Feast of Holy Etchmiadzin

St. Vartan Press
2008

Order of Special Prayer for the Catholicos and on the Feast of Holy Etchmiadzin

The Order of Special Prayer for the Catholicos and the Feast of Holy Etchmiadzin are celebrated together two weeks after Pentecost, between May 24 and June 27.

The Feast of Holy Etchmiadzin is dedicated to St. Gregory the Illuminator's delivery from the pit where he was held captive for fifteen years. His delivery from the the pit marks a turning point in the history of the Armenian Church. As described by the historian Agathangelos, upon his release, St. Gregory had a vision in which the Only Begotten Son of God descended from Heaven with a golden hammer and marked the place where he was to erect the present Cathedral. In the year 303 A.D. the pagan temple on that site was demolished and the Mother Cathedral of Holy Etchmiadzin was built in its place. Hence, the Feast of the Holy Etchmiadzin marks the establishment of the Armenian Church and Catholicate, the Holy See. In this order of special prayer, the clergyman entreats the Lord to make this Church "parent, teacher and overseer of all Armenian churches" and keep this important sacred institution "untarnished, unshakable, and bright."

On this auspicious occasion a special prayer is offered for the Catholicos, the successor of St. Gregory the Illuminator. Particularly on this day, the flock prays for the welfare of its chief pastor, the patriarch of the Armenian nation and leader of the Armenian Church. The Church prays for this chosen servant to be able to lead wisely with patience, righteousness, virtue, humility, and true faith.

The service ends with the Blessing of the Four Corners of the World during which the Patriarchal See of Armenia is blessed in the name of the Holy Trinity "by the sign of the Holy Cross, the Gospel and the grace of this day."

Կարգ Հայրապետական Մաղթանաց եւ ի տօնի Ս. Էջմիածնի

Հայրապետական Մաղթանքի Կարգը եւ Տօն Սուրբ Էջմիածնի միանգամայն հանդիսաւորապէս կը նշուին ամէն տարի Հոգեգալուստէն երկու կիրակի յետոյ՝ մայիս 24-ի եւ յունիս 27-ի միջեւ:

Սբ. Էջմիածնի Տօնը նուիրուած է Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի Ելն ի Վիրապէն, ուր սուրբը անցուց իր կեանքէն տասնհինգ տարի: Ելն ի Վիրապէն անկիւնադարձային նշանակութիւն ունի մեր եկեղեցոյ

պատմութեան մէջ: Ագաթանգեղոս պատմիչի նկարագրութեան համաձայն, Սուրբն Գրիգոր տեսիլք ունեցաւ, որուն մէջ Միածին Որդին կ'ըջնէր երկինքէն եւ ոսկեայ ուռով կը զարնէր այն վայրը ուր պէտք է կառուցուէր ներկայ կաթողիկէ եկեղեցին: Յամի Տեառն 303 թուին, հեթանոս տաճարը կը քանդուէր եւ փոխարէնը կը կառուցուէր Սուրբ Էջմիածնի տաճարը: Հետեւաբար, Սուրբ Էջմիածնի Տօնը, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ հիմնադրման ու Մայր Աթոռի հաստատման տօնն է: Աղօթքներուն մէջ, հանդիսադիր եկեղեցականը կը թախանձէ ամենագթած Տիրոջմէ այս եկեղեցին ընել “ծնող՝ դաստիարակ եւ կատարելագործիչ ամենայն եկեղեցեացս Հայաստանեայց” եւ պահել այս սրբազան կենսական հաստատութիւնը “անարատ, հաստատուն եւ անաղօտ”:

Այս բարեպատեհ առիթով, “Հայրապետական Մաղթանք” եւս կը կատարուի Հայ Եկեղեցւոյ մէջ: Բանաւոր Հօտին կ'ընծայուի հրաշալի առիթ իր սրտագին աղօթքի մրմունջը վերառաքելու առ Աստուած՝ առ ի բարօրութիւն Ազգիս Հայոց Վեհափառ Հայրապետին, որ է գլուխ եւ առաջնորդ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ եւ յաջորդը Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի: Եկեղեցին կ'աղօթէ այս ընտրեալ ծառային համար որպէսզի ան կարենայ առաջնորդել բովանդակ ազգը իմաստութեամբ, արդարութեամբ եւ առաքինութեամբ, “խոնարհութեամբ եւ ուղղափառութեամբ”:

Այս Կարգի աւարտին, կը կատարուի նաեւ Անդաստան, ուր Սուրբ Երրորդութեամբ կ'օրհնուի Հայոց Հայրապետութիւնը “նշանաւ սուրբ խաչիւս եւ սուրբ աւետարանաւս եւ աւուրս շնորհիւ”:

Rubrics

The Pontifical Prayer

The Pontifical Prayer is to be conducted in every Armenian Church, where the name of the Supreme Patriarch and Catholicos of all Armenians is remembered.

The Pontifical Prayer is conducted on the following occasions (these are indicated in the *Oratsoyts*) :

- A. On New Year's Day (January 1) following the Divine Liturgy
- B. On the Feast of Holy Etchmiadzin following the Divine Liturgy
- C. On the anniversary of the Consecration and on the Name Day of the Supreme Patriarch following the Divine Liturgy
- D. Also on exceptional occasions, according to the decision of the Supreme Spiritual Council
 1. To conduct the Pontifical Prayer, the brotherhood or all clergy present wear *shoorchars* - copes and line up according to rank in the *adyan* - center of the nave - holding crosses, gospel, and candles with all liturgical adornments.
 2. If the Prayer is to be conducted before the Divine Liturgy, they shall begin with the Lord's Prayer; and if after the Divine Liturgy they begin after the prayer, *Gadaroomn Orinatz*.
 3. When the clerks sing the hymn, *Hrashapar* the presiding clergyman offers incense. If the church has bells, they are rung at this time. Kushots may also be shaken at this time as well as during the hymn, *Etchmiadzin*.
 4. In some parishes it is customary to conduct the Pontifical Prayer on the bema before the main altar. In this case the clergy and altar servers line-up facing the congregation according to rank. During the singing of *Hrashapar* the presiding priest censes the main altar, side altars and faithful.
 5. The Prayer is conducted according to the order of the text, except for the *Thanksgiving Prayer* for which there are two variables. On all Pontifical Feasts the prayer "Lord God, through the intercession..." is recited, while on the Feast of Holy Etchmiadzin the prayer is "Our Lord and Savior Jesus Christ..."
 6. *Etchmiadzin* should be sung on both Pontifical and Holy Etchmiadzin feasts.
 7. It is also customary for the presiding clergy to address the faithful with the intent of extolling the Catholicos of All Armenians and encouraging prayers for the longevity of the Supreme Patriarch and for the stability and growth of the Mother See of Holy Etchmiadzin.

ԿԱՐԳ

Հայրապետական Մաղթանաց եւ ի տօնի Ս. Էջմիածնի

Սարկաւազն.

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկալ կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Հանդիսագիրն.

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Հրաշափառ

Hrashapar

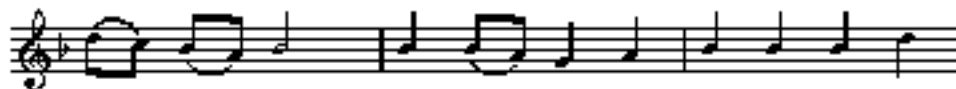
Հրա - շա - փառ _____ Աս - տը - ուսճ եւ միշտ թա -
Hra - sha - par: _____ As - du - vadz yev meeshid ya -
Most glorious God and always provident.

րե - իննա - մող, _____ որ յա - ւաջ _____ զի - սոս-թաւսը
re - khna - mogh _____ vor ha - machi _____ kee - doo - tyanog
who from the beginning and in y our wisdom

ըզ - փրո - կո - թի՞նն _____ Հա - յաւ-տան - եաց ըս - կրօք -
uz - pur - goo - tyoon _____ Ha - yas - dan - yanyts uz - guzy -
fore-ordained the redemption of Armenia

նա - տըր - եայ ի պար - թե - ռա - կան մե - դա - պարտ
na - vor - yal _____ ee bar - te - va - gau me - gha - baid
granting unto us an enlightener

ազ-զնն եւ - սա - տ - ըրից մեզ _____ շնոր - հե - ցար _____
az - ken Loo - sa - vo - reedi mez _____ shnor - he - tsar _____
from the sinful Parthian nation.

Order of Special Prayer for the Catholics and on the Feast of Holy Etchmiadzin

The Deacon:

Again in peace let us beseech the Lord. Receive our prayers, save us, and have mercy on us.

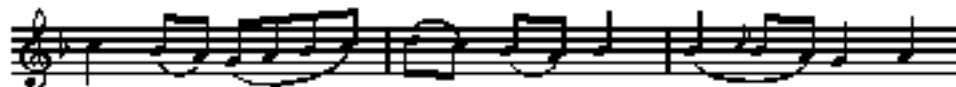
The Presiding clergyman:

Blessing and glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages. Amen.

(start on facing page)

վասն ո - իրոյ բա - րե - իւօ - տո - թաւա՞ք տո - իւս
vassn vo - ro ba - re - kho - soo - tyavoy so - za
Therefore, through his intercession,

Փրո-կիչ- կե - ցո- ըզ - մեզ այժմ եւ ի
Pur- gechi ke - tso- uz - mez ayzhum ev ee
Savior, grant us life in the present

յո յա - հա - յոր- զա - լքա - տեսնո՞ք
ko ha - ha - vor- ka - lus - myavit
and at the time of your majestic coming.

Հրաշալի զարմացմամբ երանելին սուրբ Գրիգոր զանտանելի զչարհարանս ի յանձն էտու եւ երեք հնգօք ամօք ի մէջ թունաւորացն բնակէր անդնդային տանջանօք ի վիրապին: Հրաշագործ քո բանիւղ եւ մեծ ողորմութեամբ ելեալ բժշկէր զհարուածեալսն ի դիւաբաղիս սաստիցն երկրպագուս առնելով զամենեսեան սուրբ Երրորդութեանդ: Թազաւոր երկնաւոր զեկեղեցի քո անշարժ պահեա՛ եւ զերկրպագուս անուանդ քում պահեա ի խաղաղութեան:

The blessed Saint Gregory miraculously suffered unbearable tortures and lived for fifteen years among poisonous reptiles in the abysmal torment of the pit. Through your wonder-working word and great mercy he came out of the pit and cured those that were struck by the demonic scourge, making all of them worshippers of the Holy Trinity. Heavenly king, preserve your Church unshaken and keep the worshippers of your name in peace.

Քաճանայն.

Սաղմոս կցորդ ձԱ.

Ալէլուիա ալէլուիա. Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ Սիօնի, ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ:

Պօղոսի առաքելոյն յԵբրայեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս:
(ԺԳ. 17 եւ 20-21)

Ունկնդիր լերուք առաջնորդաց ձերոց, եւ հպատակ կացէք նոցա, զի նոքա տքնին վասն ոգւոց ձերոց, որպէս թէ համարս տալոց իցեն ընդ ձեր. զի խնդութեամբ արասցեն զայն եւ մի՛ յոգւոց հանելով, զի այն ո՛չ յօգուտ ձեր է: Եւ Աստուած խաղաղութեան որ եհան ի մեռելոց զհովիւն հօտից, զմեծն արեամբ յաւիտենական ուխտին, զՏէր մեր Յիսուս, հաստատեսցէ զձեզ ի գործս բարութեան առնել զկամս նորա, եւ արասցէ ի մեզ զհաճոյսն առաջի իւր ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի, որում փառք յաւիտեանս. ամէն:

Մտիկ ըրէ՛ք ձեր առաջնորդներուն եւ հնազանդեցէ՛ք անոնց, որովհետեւ անոնք կը տքնին ձեր հոգիներուն համար, քանի որ հաշիւ պիտի տան ձեր փոխարէն. եւ անոնք ուրախութեամբ թող ընեն այդ բանը եւ ոչ թէ հառաչելով. բան մը՝ որ օգուտ չի տար ձեզի: Եւ խաղաղութեան Աստուածը, որ մեռելներէն վեր հանեց ոչխարներու մեծ Հովիւը՝ մեր Տէր Յիսուսը, յաւիտենական ուխտի արիւնով, թող հաստատ պահէ ձեզ բարի գործերու մէջ, որպէս զի կատարէք իր կամքը: Եւ մեր մէջ թող կատարէ իրեն հաճելի եղող բաները Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, որուն փա՛ռք յաւիտեանս. ամէն:

Դպիրքն.

The Priest:

Psalm 101 (102)

Alleluia, alleluia, You shall rise and have mercy upon Sion: for it is time to have mercy upon her, for the time has come.

The reading is from St. Paul's letter to the Hebrews
(13:17 and 20-21)

Obey your leaders and submit to them; for they are keeping watch over your souls, as men who will have to give account. Let them do this joyfully, and not sadly, for that would be of no advantage to you. Now may the God of peace who brought again from the dead our Lord Jesus, the great shepherd of the sheep, by the blood of the eternal covenant, equip you with everything good that you may do his will, working in you that which is pleasing in his sight, through Jesus Christ; to whom be glory for ever and ever. Amen.

The Clerks:

Սաղմոս ճԹ

Psalm 109 (110)

Գրչեսոյ
Dobson

Ա - լե - լու - յա, ա - լե - լու:
A - le - loo - ya, a - le - loo - ya.
Alleluia, alleluia.

Եր - դրաւ Տէր եւ ոչ տրդ - զաւ - զի. յէ որո եւ
Yer - tovav Der yev vovt zugh - chav - tsee: te too es
The Lord swore, and will not repent.

յա - իս - ճայ յա - թի - տեան ըստ կար - զի Ան - զի -
ka - ha - ra ha - vee - dyaru usd gur - kee Mel - kee -
You are a priest for ever, after the order of Melchizedek

Ան - դի - կի. եւ Տէր ընդ աջ - մէ յար - մէ:
se - te - gee; yev Der usd adt - me kooza - me.
and the Lord is at your right hand.

201/2009/3
Deacon

U - ut - pr - hu: Or - pt:
 A - le - loo - ya. Or - tee.
 Alleluia ortli.

201/2009/3
Priest

huu - ru - ru - ptu u - uti - uti - gru:
 Kha - ghu - ghuo - tyooi a - xue - xie - tsooi
 Peace to all

201/2009/3
Choir

te ptu huc - xuy gru:
 Yev uti huk - vo oyt koozi.
 And with your spirit

201/2009/3
Deacon

tu - tu - ru - ru - ptu uti - ruu - ruu:
 Yer - ghu - ghu - dzoo - tyooi hu - va - rook.
 Listen attentively.

201/2009/3
Priest

Utu - ptu U - uti - ruu - ruu - uti tu - uti - uti
 Sur - po A - ve - ja - ra - xee Hee - soo - see
 To the Holy Gosp el according to John. (John 10:11-16)

tu - uti - uti tu - uti tu - uti
 Krees - lo - see vor uti Hov - hu - ruo.

201/2009/3
Choir

tu - uti tu - uti tu - uti tu - uti
 Pak kez Der Asl - valz xer:
 Glory to You, O Lord our God.

201/2009/3
Deacon

tu - uti - uti tu - uti - uti
 Bres - - kuo - xue.
 Be attentive.

201/2009/3
Choir

U - ut tu - uti - uti
 A - se Asl - valz
 God is speaking.

Քահանայն.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ես՛ եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ զանձն իւր զնէ ի վերայ ոչխարաց: Իսկ վարձկանն որ ոչ է հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, իբրեւ տեսանէ զգայլն զի գայ, թողու զոչխարսն եւ փախչի. եւ գայլն յափշտակէ զնոսս եւ ցրուէ. քանզի վարձկան է, եւ չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն: Ես եմ հովիւ քաջ, եւ ճանաչեմ զիմսն եւ ճանաչիմ յիմոցն: Որպէս գիտէ զիս Հայր, գիտեմ եւ ես զՀայր. եւ զանձն իմ զնեմ ի վերայ ոչխարաց: Նա եւ այլ եւս ոչխարք են իմ որ ոչ են յայսմ գաւթէ, եւ զայնս եւս պարտ է ինձ ածել այսր, եւ ձայնի իմում լուիցեն, եւ եղիցին մի հօտ եւ մի հովիւ:

Ես եմ բարի հովիւը. բարի հովիւը իր կեանքը կու տայ ոչխարներուն համար: Իսկ վարձկանը, որ հովիւ չէ, եւ ոչխարներն ալ իրենը չեն, երբ կը տեսնէ որ գայլը կու գայ՝ կը թողու ոչխարները եւ կը փախչի: Եւ գայլը կը յափշտակէ զանոնք ու կը ցրուէ: Քանի որ ան վարձկան է, ոչխարներուն համար հոգ չ'ընէր: Ես եմ բարի հովիւը. կը ճանչնամ իմիներս եւ կը ճանչցուիմ իմիներէս: Ինչպէս որ Հայրը գիտէ զիս, ես ալ գիտեմ Հայրը. եւ իմ կեանքս կու տամ իմ ոչխարներու համար: Ես ունիմ նաեւ ուրիշ ոչխարներ, որոնք այս գաւթէն չեն. զանոնք ալ պէտք որ է այստեղ բերեմ. եւ իմ ձայնս պիտի լսեն, եւ պիտի ըլլան մէկ հօտ եւ մէկ հովիւ:

The Priest:

Our Lord Jesus Christ says:

I am the good shepherd. The good shepherd lays down his life for the sheep. He who is a hireling and not a shepherd, whose own the sheep are not, sees the wolf coming and leaves the sheep and flees; and the wolf snatches them and scatters them. He flees because he is a hireling and cares nothing for the sheep. I am the good shepherd; I know my own and my own know me, as the Father knows me and I know the Father; and I lay down my life for the sheep. And I have other sheep, that are not of this fold; I must bring them also, and they will heed my voice. So there shall be one flock, one shepherd.

Մաղթանք
(Յովհաննէս 10:11-16)

Ascription
(John 10:11-16)

Երգչախումբ
Dezoon

Ըա - րի - իւ - առ - յժաւր սրբ-բոյ Հօ - րոն Ան-բոյ
Pa - re - klio - soo - tyaroy sur - po Ho - nur me - ro
By the intercession of our Holy Father Gregory the Illuminator

Արի - զո - րի Լո - սա - vor - շի եւ ա - մենայն սրբ-բոյ
Kree - ko - ree Loo - sa - vor - chee yev a - me - nayn sur - pots
and all the saints, pray the Lord God give peace to the world;

Լա - զէ Տր Աստ-բանն աշ-խար-հաց իւս - դա - դո - յիսն:
Ja - tse Der Ast - vantz ash - khur - hants khur - gha - ghoo - tyoon.

Յայտն
Choir

Ա - - - - - Ան:
A - - - - - anen.

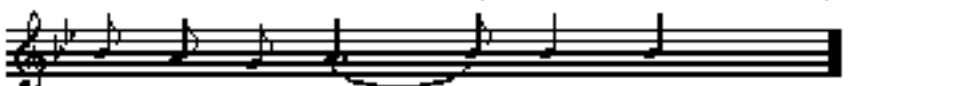
Երգչախումբ
Dezoon

Աստ - րա - ծա - կա - րոյ եւ ան - շար - յճի - յի
Ast - va - dza - ga - rooyts yev an - shur - te - lee
May the God-built invincible Holy See be unshakable

Ան - ծի Ա - յո - րոյ ան - շար - ժո - յիսն
Mee - dzee A - to - rooyts an - shur - zhoo - tyoon

Եւ ան - աւ - աւ - - - - - Ըր - յիսն
yev an - sa - sa - - - - - xoo - tyoon
and irrevocable;

Յայտն
Choir

Ա - - - - - Ան:
A - - - - - anen.

Գրգռուկ
Doboon

Եւ ե - կի - դի - զեացա ըղ - դա - վաւ - րաց
Yev ye - ge - ghie - tsats oogh - ghia - pa - mts
And may there be stability in the orthodox churches;

հաւ - տա - սոր - թիւն:
has - ta - doo - tyoon.

Գրգռուկ
Choir

Ա - - - - Սին:
A - - - - zneri
Armen.

Գրգռուկ
Doboon

Սե - ծի Հայ - բաւ - սկի - սիւն Սե - բոյ Տաւ - արն,
Mee - dzee Hay - ra - be - deen zee - ro Dyn - rum
May our great Patriarch,

Տաւ - արն (այս ա - նոն) սր - բազ - նա - շիւն Կա - թի -
Dyn - rum (ays a - noon) sur - baz - na - kooyun Ga - to -
Lord Lord (uzne) Catholicos of All Armenians have safety

դի - կո - սի Ա - մե - նայն Հա - բոյ խ - մե - բաւ
ghie - go - see A - zneri-ayun Ha - yots ha - zee - rum
and tranquility at all times.

Դպիրքն երգեն.

(start on facing page)

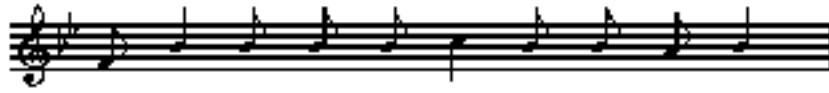
du - du - du - lya u - uya - hru | un - rru - ru - ru :
zhu - ru - ru - gok a - bu - hov ru - tor - ru - tyoon.

Choir

U - - - Uru : _____
A - - - ruu : _____
Aruu.

Deacon

tu uru hu - du - ru - duu du - ru - ru - ru
Yev ruu hu - ru - ru - ruu zhu - ru - ru - ru
And may there be love

ruu ru - ru - ruu - ruu ruu - ru tu ru - ru - ru - ru
ruu ruu - ru - ru - ruu : ruu - ru ruu - ru - ru - ru
and unity among us who are gathered together.

ruu tu ru - ru - ru - ru - ru - ru : _____
ruu ruu - ru - ru - ru - ru - ruu : _____
according to each one's order and rank.

Choir

U - - - Uru : _____
A - - - ruu : _____
Aruu.

The Clerks sing:

Հողիդ Աստուած

Hokeet Asdvadz

Հո - օրդ Աստ - ւած
Ho - keet Asd - vadz
God the Spirit

ար - քիւր չորր հայ
agh - pyoor shoor - - hay
O abundant source of grace and ever merciful

ա - մա տա թախ
a - m - - - ta - - - pashk

ե միչո զը թախ
yev mecht ku - - - tash

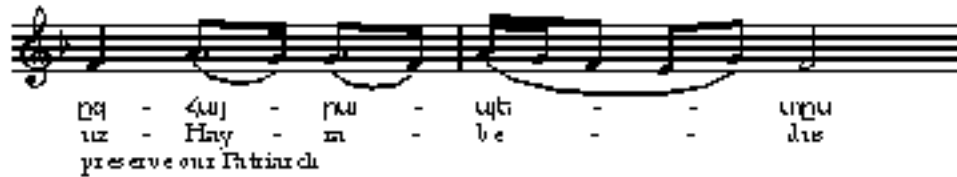
թա մայ թա միչ
uz may - rus - - - mecht
make our mother church shine;

վայ ծա մա զո
vay - tsa - - - ma - - - zo

զման կրնա տի թիւ
zaman - krnu - - - ti - - - tiv
strengthen her children with Yours elf,

քե զօ թա զո
kev zo - - - - ma - - - - zo

(start on facing page)

ἡμεῖς - σου - πατέρα - ἡμεῖς - σου
uz - Hay - in - be - - - us
pre serve our Fa ther's

ὡς ἡμεῖς σου χάριτος
we: ge - - - to: yev -
and make him glo rious with your gra ce.

ἡμεῖς σου χάριτος
ee - - - shor: - - - lus ko -

ὡς ἡμεῖς σου χάριτος
pay - - - le - - - to:, ee pa -
for the glo ry of the Holy Tri nity now and fore ver and ever.

ὡς ἡμεῖς σου χάριτος
rus - So ony - - - Yev - - -

ὡς ἡμεῖς σου χάριτος
to: - - - tyam: ayzha: yev -

ὡς ἡμεῖς σου χάριτος
ha - - - ved yev - ha -

ὡς ἡμεῖς σου χάριτος
vee - - - - - dyam:

ԳՈՂԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ

Յաւուրս Հայրապետական տօնից:

Հանդիսադիրն ընթեռնու.

Տէր Աստուած մեր, բարերար եւ բազումողորմ, Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, բարեխօսութեամբ սրբոց առաքելոցն Բարթողիմէոսի եւ Թադէոսի, որք լուսաւորեցին զՀայաստան աշխարհս ի հեթանոսական խաւարային դիցապաշտութեանց, եւ սրբոյն Գրիգորի առաքելաշաւիղ լուսաւորչին, ընկա՛լ զաղաչանս ժողովրդեան Քո եւ զՏէր (այս անուն) Սրբազնագոյն կաթողիկոսն մեր, զոր ընտրեցեր ի Հայրապետութիւն եւ յառաջնորդութիւն ազգիս Հայոց, հաստատուն եւ անսասան պահեա՛ ի մեծի կոչմանս ընդ երկայն աւուրս. Տո՛ւր Սմա առաջնորդել հեզութեամբ եւ ուղղափառ վարդապետութեամբ ժողովրդեան Քում, բարձրացո՛ ի մէջ տիեզերաց զեղջիւր օծելոյ Քո, արժանաւորեա՛ լինել հաւատարիմ եւ իմաստուն տնտես նորոյ ուխտի Քո: Հայեանց քաղցրութեամբ ի ժողովուրդս Քո, որ հաւատացաւ Սմա, եւ պահեա՛ անարատ յամենայն չարէ, զի մերժեալ յանձանց զաշխարհական ցանկութիւնս՝ կեցցեն արդարութեան՝ զգեցեալք զսրբութիւն Քրիստոսի Քո, եւ եղիցին մի հօտ եւ մի հովիւ՝ ի միասին արժանաւորել յաւիտենական ուրախութեանցն հասանել ընդ ամենայն սուրբս Քո. շնորհօք Միածնի Քո Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, ընդ որում քեզ Հօր ամենակալի, եւ համագոյ սուրբ Հոգւոյդ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Տէր Աստուած մեր, բարերար եւ բազումողորմ, Հայրը՝ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի, բարեխօսութեամբ սուրբ Բարթողիմէոս եւ Թադէոս առաքեալներուն եւ սուրբ Գրիգոր առաքելաշաւիղ լուսաւորիչին, որոնք Հայաստան աշխարհը լուսաւորեցին հեթանոսական խաւարային դիցապաշտութենէն, ընդունէ քու ժողովուրդիդ աղաչանքները, եւ Տէր (անունը) մեր սրբազնագոյն կաթողիկոսը, զոր ընտրեցիր Հայոց ազգին հայրապետութեան եւ առաջնորդութեան, իր վեհ կոչմանը մէջ հաստատուն եւ անսասան պահէ երկար ատեն: Տուր անոր առիթ, որպէս զի քու ժողովուրդդ հեզութեամբ եւ ուղղափառութեամբ առաջնորդէ. բարձրացուր տիեզերքին մէջ քու օծեալիդ եղջիւրը: Արժանի դարձուր զայն ըլլալու հաւատարիմ եւ իմաստուն տնտես քու նոր ուխտիդ: Քաղցրութեամբ նայէ քու ժողովուրդիդ՝ որ հաւատաց անոր, եւ անարատ

THANKSGIVING PRAYER

On Patriarchal feasts

The presiding clergyman reads:

O Lord our God, benevolent and merciful, Father of our Lord Jesus Christ, by the intercession of the holy Apostles Bartholomew and Thaddeus, who enlightened the land of Armenia from the darkness of pagan idolatry, and by the intercession of St. Gregory the Illuminator, the follower of the apostles, accept the supplications of your people, and keep the Lord (name), our Catholicos, whom you chose as patriarch and leader of the Armenian people, firm in his great calling for a long time. Let him lead your people with humility and orthodoxy. Exalt throughout the universe the horn of your anointed one. Make him worthy of becoming a faithful and wise steward of your new covenant. Look with sweetness after your people who have been entrusted to him and keep them spotless from all evil, so that rejecting from themselves the worldly desires, they may live in righteousness, clad with Your Christ's holiness, and let them be one flock and one pastor, together becoming worthy of reaching the eternal bliss in company with all of Your saints, through the grace of Your Only Begotten, our Lord Jesus Christ, with whom glory, power and honor is befitting to the Almighty Father and the coexistent Holy Spirit, now and always and for ever and ever. Amen.

պահէ ամէն չարիքէ, որպէս զի իրենց անձերէն մերժելով աշխարհական ցանկութիւնները, ապրին արդարութեան համար՝ զգեցած քու Քրիստոսիդ սրբութիւնը, եւ դառնան մէկ հօտ եւ մէկ հովիւ՝ միասին արժանանալով յաւիտենական ուրախութիւններուն հասնիլ քու բոլոր սուրբերուդ հետ՝ քու Միածնիդ, մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի շնորհքով. անոր հետ քեզի, ամենակալ հօրդ եւ համագոյակից սուրբ Հոգիիդ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Իսկ ի տօնի Ս. Էջմիածնի.

Հանդիսագիրն ընթեռնու.

Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ աղօթիւք եւ միջնորդութեամբ բազմաչարչար վկային քո եւ հօրն մերոյ սրբոյն Գրիգորի լուսաւորչին, մեծաւ փառօք եւ բազմութեամբ զօրացդ լուսեղինաց իջեր յերկնից ի դաշտն Արարատեան, ի յայցելութիւն փոքու հօտիդ քոյ ազգիս Հայոց՝ եւ ի ցուցումն յատկականի սիրոյդ եւ մեծի ողորմութեանդ. եւ ոսկէուռամբ բաղխեցեր զխորս անդնդոց, եւ հալածեցեր ըզգունդս սանդարամետականաց. ուր եւ լուսաձեւ յօրինմամբ հրաշակերտեցեր զՄայր աթոռն մեր զսուրբ Էջմիածին. եւ արարեր զնա շտեմարան անսպառելի շնորհացդ աստուածայնոց՝ ի լինել ծնող՝ դաստիարակ եւ կատարելագործիչ ամենայն եկեղեցեացս Հայաստանեայց. արդ՝ պահեա՛ զնա անարատ, հաստատուն եւ անաղօտ, ի պայծառազարդութիւն եկեղեցեացս մերոց եւ մանկանցս սոցին մինչեւ ի կատարած աշխարհի. յորոց միշտ փառաւորի ամենասուրբ անուն քո յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ քու բազմաչարչար վկայիդ եւ մեր հօր՝ սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչին աղօթքներով եւ միջնորդութեամբ, մեծ փառքով եւ լուսեղէն զօրքերուդ բազմութեամբ երկինքէն իջար Արարատեան դաշտ՝ այցելելու համար քու փոքրիկ հօտիդ՝ Հայոց ազգին, եւ ցոյց տալու համար քու յատուկ սէրդ եւ մեծ ողորմութիւնդ. եւ ոսկեղէն մուրճով բախեցիր անդունդներու խորքը, եւ հալածեցիր սանդարամետականներու գունդերը: Նաեւ հոն լուսաձեւ յօրինումով հրաշակերտեցիր մեր Մայր աթոռ սուրբ Էջմիածինը. եւ ըրիր զայն անսպառելի շտեմարանը քու աստուածային շնորհքիդ՝ ըլլալու համար ծնող, դաստիարակ եւ կատարելագործող բոլոր Հայաստանեայց եկեղեցիներուն: Արդ՝ պահէ՛ զայն անարատ, հաստատուն եւ անաղօտ՝ մեր եկեղեցիներուն եւ անոնց հաւատացեալներուն պայծառութեան համար մինչեւ աշխարհի վերջաւորութիւնը, որպէս զի անոնցմէ միշտ փառաւորով քու ամենասուրբ անունդ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

On the feast of Holy Etchmiadzin

The presiding clergyman reads:

Our Lord and Savior Jesus Christ, who by the prayers and intercession of your greatly tortured witness and our father, Saint Gregory the Illuminator, descended from heaven onto the plain of Ararat with great glory and with the multitude of your luminous armies. You came to visit Your small flock, the Armenian nation, in order to show your special love and great mercy. With a golden hammer you struck the abysmal depths and put to flight the bands of demons. There You miraculously designed in luminous form Holy Etchmiadzin, our Holy See. You made it a storehouse of your unfading divine grace so that it may be the parent, teacher and overseer of all the Armenian churches. Keep her without blemish, firm and bright for the glory of our churches and children until the end of the world, so that they may always glorify Your holy Name for ever and ever. Amen.

Hymn

The Clerks:

(start on facing page)

Պատր - մեր _____ զրն - ճու - թիւնը _____ հա - րա -
Bad - mes _____ tsun - dzoo - tyunyp _____ ha - ra -

տա - ցիւյ _____ ար - քա - յն: Ե - կար _____ շի - ճիւ -
da - tsuyal _____ ar - ka - yenn. Ye - garyk _____ shi - jiu -
Come, let us build the holy tabernacle of light,

զուր _____ Արար ըզ - - խո - րա - զրն _____ րու -
tsaak _____ Soorp uz - - kha - ra - nun joo -
for in it shone forth light unto us in the land of Armenia.

հոյն - զի ի սնա ծա - զիւց _____ Միզ _____ րու _____
Koun - zee ee snaa dza - kyats mez _____ rooye _____

ի զա - րա - տան սշ _____ խար - իի _____
ee Ha - yaa - dani shh _____ khaw - hee _____

Անդաստան:

Դպիրքն ի ձայն.

Ամէն. Ալէլուիա

Amen: Alelooya

Երգչախումբ
Choir

Ա - մէն. Ա - լէ - լու - յա. ա - լէ -
 Ա - լու - լո - յա. ա - լէ -

լո - յա. ա - լէ - լո - յա:
 loo - յա. a - le - loo - յա.

Ք10.
7/4

Օրի - նես - տէր յեւ - կա - նի - նա - նես - տէր յա - կա -
 Ori - nes - tee yev bah - ba - nes - tee yev xa - ka -
 May the Patriarchal See of Amnani be blessed,

ինձա - նա - կա - նի - նա - նես - տէր յա - կա - նա - կա -
 khna - nagan ba - nes - tee Hay - xa - pe - doo - tyoon Ha - yots:
 preserved and providentially protected

ապա - նի - նա - նես - տէր յա - կա - նա - կա - նա - կա -
 apas - ni - na - nes - tee soorp kha - cheevs yev
 by means of the sign of the holy cross,

ապա - նի - նա - նես - տէր յա - կա - նա - կա - նա - կա -
 soorp A - ve - ba - xa - nans yev a - voo - rus shnor - heev:
 the holy gospel and the grace of this day.

Blessing of the Four Corners of the World

The Clerks:

(start on facing page)

աճ - րամբ Հօր _____ Ե՛ր Ըրդ - ւոյ Ե՛ր Հոգի - տնձ սրդ - քոյ, _____
 au - vaurp Hor: _____ yev Vort - vo yev Hok - vooyru sur - po, _____
 in the name of the Father, the Son and the Holy Spirit.

Երկու անգամ
Karpethuna

այժմ Ե՛ր միշտ Ե՛ր խա - վե՛րսն խա - վե՛րսն - Ե՛ր Ե՛ր Ե՛ր.
 ayzhun yev meeshul yev ha - vee - dyans ha - vee - de neets:
 now and for ever and ever.

Երգարանը՝ երգող սնգու՛ն զիտու
 Choir also sing alone

ա - - - - - մն: _____
 a - - - - - men: _____
 Amen.

410.
 7/4x

Օրի - նո՛ւ - թի՛ն Ե՛ր վա՛ստ _____ Հօր Ե՛ր Ըրդ - ւոյ
 Ori - noo - tyoon yev park _____ Hor: yev Vort - vo
 Blessing and glory to the Father, the Son and the Holy Spirit.

Ե՛ր Հոգի - տնձ սրդ - քոյ, այժմ Ե՛ր միշտ Ե՛ր
 yev Hok - vooyru sur - po, ayzhun yev meeshul yev
 now and always and for ever. Amen.

խա - վե՛րսն խա - վե՛րսն - Ե՛ր Ե՛ր Ե՛ր. ա - մն: _____
 ha - vee - dyans ha - vee - de - neets: a - men: _____

Քարոզ:

Սարկաւազն.

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Աղօթք:

Հանդիսադիրն.

Պահպանեա՛ զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան. փրկեա՛ յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամոյն: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել ըզքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Դպիրքն երգեն~Չափաւոր.

Հայր մեր . . .

Հանդիսադիրն.

Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս ամէն:

Սարկաւազն.

Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Հանդիսադիրն.

Օրհնեալ եղերուք ի շնորհաց Սուրբ Հոգւոյն, երթա՛յք խաղաղութեամբ, եւ Տէր Յիսուս եղիցի ընդ ձեզ եւ ընդ ամենեսեանդ. ամէն:

The Deacon:

By the holy cross let us beseech the Lord, that through it he may deliver us from sins and save us by the grace of his mercy. Almighty Lord our God, save us and have mercy on us.

The presiding clergyman:

Guard us, O Christ our God, in peace under the shadow of your holy and venerable Cross. Deliver us from the visible and invisible enemy. Make us worthy to give you thanks and to glorify you together with the Father and the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages. Amen.

The Clerks:

Our Father . . .

The presiding clergyman:

For thine is the kingdom and the power and the glory forever. Amen.

The Deacon;

I will bless the Lord at all times; his praise shall at all times be in my mouth.

The presiding clergyman:

Be blessed by the grace of the Holy Spirit. Depart in peace and the Lord be with you all. Amen.

**Օրհներգ
Հայրապետական**

**Orhnerk
Hayrabadagan**

Moderato (♩ = c. 108)

Ա - մե՞ն հա - յի սր - տից բն - իստ, լը -
A - men! ha - yee sur - deets pu - khats, lu -
Hear the voice

սր ալս ձայնն ու՛ | Աստ - րած, եր -
see! ays tsayinn ov Ast - vudz, yer -
that ye ears from every Armenian's heart, O, God.

Լար Լեանք սրբի Հայ - րա - պե - տին, եր -
gur' gyank' do or' Hay - ra - be - deen, yer -
Give long life to our Patriarch, long days to the Father of Armenians.

Լար օ - բեր Հա - յոց Հօր: եր -
gur' o - ber' Ha - yots Hor: yer -

Հօր: Տեր ան - աս - ան պա - հիր դու միշտ քո
Hor: Der' an - sa - san ba - heer' too meeshul ko
Lord, always keep unshaken the Mother See

իսկ իմ - անձ Սար Ա - թու:
eesg' heen - vudz' Mays: A - tor:
with you yourself have established.

Design and layout: Arak-29 Charitable Foundation
Printed in Armenia

Diocese of the Armenian Church of America (Eastern)
Առաջնորդութիւն Հայոց Ամերիկայի Արեւելեան Թեմի
630 Second Avenue, New York, NY 10016
212-686-0710
www.armenianchurch.net

